

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 64/20

Люксембург, 28 май 2020 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-597/18 Р
Съвет/К. Chrysostomides & Co. и др., C-598/18 Р Съвет/Bourdouvali и др.,
C-603/18 Р К. Chrysostomides & Co. и др./ Съвет и C-604/18 Р
Bourdouvali и др./ Съвет

**Според генералния адвокат Pitruzzella, юрисдикциите на Съюза не разполагат
с правораздавателна компетентност да разглеждат иски за обезщетение,
предявени срещу Еврогрупата**

*Еврогрупата е неофициално образувание, израз на особена форма на
междуправителствени отношения, съществуващи в конституционната структура на
Икономическия и паричен съюз, което действа като „мост“ между националните органи,
органите на Съюза и междуправителствените форуми*

През първите месеци на 2012 г. определен брой банки, установени в Кипър, сред които Cyprus Popular Bank (Laiki) и Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia (Bank of Cyprus или BoC), са имали финансови затруднения. Кипърското правителство отправя искане за финансова помощ до председателя на Еврогрупата¹, който посочва, че поисканата финансова помощ ще бъде предоставена от Европейския механизъм за стабилност (ЕМС) в рамките на програма за макроикономически мерки, установена в меморандум за разбирателство. Преговорите за този меморандум се водят между Комисията, заедно с Европейската централна банка (ЕЦБ) и Международния валутен фонд (МВФ), от една страна, и Кипър, от друга страна. С декларация от март 2013 г. Еврогрупата съобщава, че преговорите са приключили с проект за меморандум за разбирателство относно реструктурирането на BoC и Laiki. Впоследствие Комисията, от името на ЕМС, и Кипър подписват меморандума и ЕМС отпуска финансова помощ на тази държава членка. На 25 април 2013 г. Съветът приема Решение 2013/236 относно конкретни мерки за възстановяване на финансовата стабилност и устойчивия растеж².

Към съответният момент редица частни лица и дружества притежават депозитни сметки в Laiki и BoC или пък са акционери или облигационери на същите. Съответните частни лица и дружества считат, че прилагането на договорените с кипърските власти мерки води до съществено намаляване на стойността на техните депозити, акции или облигации. Поради това те предявяват пред Общия съд на Европейския съюз иски за извъндоговорна отговорност, включително срещу Еврогрупата, за да получат обезщетение за вредите, които твърдят, че са претърпели в резултат на посочените мерки.

С решенията си от 13 юли 2018 г. Общият съд отхвърля исканията за обезщетение с мотива, че не е налице противоправно поведение на Европейския съюз³. Общият съд отхвърля също така повдигнатите от Съвета възражения за недопустимост по отношение на исканията за обезщетение, предявени и срещу Еврогрупата, като приема, че последната е образувание на Съюза, формално създадено с Договорите и предназначено да допринесе за осъществяването на целите на Съюза.

¹ Неофициална среща на министрите на държавите членки, чиято парична единица е еврото.

² Решение 2013/236/ЕС на Съвета от 25 април 2013 година отправено до Кипър относно конкретни мерки за възстановяване на финансовата стабилност и устойчивия растеж (ОВ L 141, стр. 32)

³ Решения от 13 юли 2018 г., [T-680/13](#) К. Chrysostomides & Co. и др./Съвет и др. и [T-786/14](#) Bourdouvali и др./Съвет и др., вж. ПС № [108/18](#).

Подадените от Съвета жалби повдигат въпроса за възможността Еврогрупата да се квалифицира като „институция“ по смисъла на правото на Съюза⁴ и следователно за правораздавателната компетентност на юрисдикциите на Съюза по отношение на искове за обезщетение, предявени срещу това образувание за евентуални вреди, причинени от твърдени негови увреждащи действия.

В представеното днес заключение **генералният адвокат Giovanni Pitruzzella предлага на Съда да отмени решенията на Общия съд в частта, в която се отхвърлят възраженията за недопустимост, повдигнати от Съвета по отношение на Еврогрупата.**

Според генералния адвокат, за да се провери дали Еврогрупата може да бъде квалифицирана като „институция на Съюза“ следва да се разбере правното естество на това образувание и неговото позициониране в институционалната рамка на Икономическия и паричен съюз (ИПС)⁵.

За тази цел, **като извършва анализ на конституционна структура на ИПС в светлината на практиката на Съда**, генералният адвокат най-напред припомня, че **Еврогрупата не може да се квалифицира като орган на Съюза за целите на подаването на жалба за отмяна⁶.**

На следващо място **генералният адвокат анализира създаването, функциите и конкретното функциониране на този орган**, като подчертава, че **влиянieto на Еврогрупата остава чисто политическо**. Всъщност, **като неофициално образувание** Еврогрупата не само не разполага със собствени правомощия, но и няма никакви правомощия да санкционира неизпълнението от страна на участниците в нея на уговорените политически цели.

Що се отнася до **правното естество и конституционна квалификация на Еврогрупата, този орган действа като „мост“ между националното равнище, равнището на Съюза и междуправителственото равнище, стоящо извън правните рамки на Съюза**. Всъщност Еврогрупата трябва да се счита за образувание, израз на особена форма на междуправителствени отношения, съществуващи в конституционната структура на ИПС. **Създадено като строго междуправителствено образувание в сложните рамки на координация на икономическите политики на държавите членки в рамките на ИПС, то изпълнява функцията на връзка между държавната сфера и тази на Съюза**. Договорът от Лисабон признава съществуването на това външно за правната рамка на Съюза образувание и формализира участието на Комисията и на ЕЦБ в работата му, но не предвижда да измени правното му естество, свързано с ролята му на „мост“ между държавите членки и Съюза.

С оглед на това юрисдикциите на Съюза не разполагат с правораздавателна компетентност да разглеждат искове за обезщетение за вреди, предявени срещу това образувание за евентуални вреди, причинени от твърдени увреждащи действия на Еврогрупата. **Ето защо, исковете, подадени в първоинстанционното производство от K. Chrysostomides & Co. и др. и от Bourdoulali и др., са недопустими, доколкото са насочени срещу Еврогрупата.**

⁴ Член 340, втора алинея ДФЕС

⁵ ИПС се характеризира с „асиметрична“ конституционна структура във връзка с двата елемента, от които тя е изградена, а именно паричната политика и икономическата политика. Докато, от една страна, на Съюза е предоставена изключителна компетентност в областта на паричната политика на държавите членки, чиято парична единица е еврото, от друга страна, контролът върху икономическите политики остава от компетентността на държавите членки. Координирането на икономическите политики на държавите членки се извършва в област, която задължително включва три отделни оперативни равнища: национално равнище, равнище на Съюза и междуправителствено равнище. Ето защо може да се окаже трудно прокарването на ясна граница между действията, предприети на междуправителствено равнище и на равнището на Съюза, а следователно и между междуправителствени образувания и органи на Съюза. В практиката си Съдът винаги се е стремил да запази деликатното конституционно и институционално равновесие.

⁶ Точка 61 от решение на Съда от 20 септември 2016 г. по съединени дела [C-105/15 P—C-109/15 P](#) Mallis и др. / Комисия и ЕЦБ, вж. ПС № [102/16](#).

Все пак, що се отнася до изискванията, свързани със спазването на принципа на ефективната съдебна защита, фактът, че Еврогрупата не е квалифицирана като институция по смисъла на правото на Съюза, не изключва отговорността на Съюза по отношение на действията, с които Съветът и Комисията са приложили решенията на Еврогрупата. Съответните частни лица и дружества могат да предявят иск за обезщетение срещу органите на Съюза, които прилагат споразуменията, сключени в рамките на Еврогрупата, като обикновено това е Съветът. В конкретния случай е била налице възможност да се предяви иск за обезщетение срещу Съвета във връзка с приемането на Решение 2013/236, както и срещу Комисията и ЕЦБ във връзка с разглеждането на изпълнението на програмата за макроикономически мерки за Кипър. Освен това не е изключено при изключителни обстоятелства да се ангажира отговорността на Комисията за вредоносните последици, произтичащи от евентуалното ѝ бездействие при контрола на съвместимостта на решенията на Еврогрупата с правото на Съюза.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Решенията или определенията на Общия съд подлежат на обжалване пред Съда, което се ограничава само до правни въпроси. По принцип обжалването няма суспензивно действие. Ако жалбата е допустима и основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Когато фазата на производството позволява това, Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото. В противен случай той връща делото на Общия съд, който е обвързан с решението, постановено от Съда в рамките на обжалването.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293